

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о год. 6-й пополудні.
Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коперніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

3 Відня дістали ми сьогодні телеграму:

На основі ухвали руского клубу по-
сольського з дня 27-го марта с. р. внесено
на нинішнім засіданню д. 30. с. м. посольської
палати слідує інтерпеляцію в справі остатних
виборів до ради державної, котру задля непри-
сутности голови клубу руского Вп. о. Мандиче-
вского, підписав заступник голови п. Барвіньський
і товариші. Інтерпеляція звучить:

Інтерпеляція посла Барвіньського і товаришів до
Є. Е. п. Міністра-президента яко управителя міні-
стерства внутрішніх справ.

Зваживши, що при остатних виборах
до ради державної в Галичині підприємто
із сторони ц. к. властей і органів безпе-
ченства численні увязнення, між иньшими
також шістьох греко-католицьких душпасти-
рів і тим способом парафіям на довгий
час віднято душпастирство, а о тим в біль-
шій часті випадів не повідомлено дотичних
властей духовних;

зваживши, що в численних случаях
предприємто надзвичайні міри, а до многих
місцевостей висилано відділи війська і тим
способом наложено громадам значні копоти;

зваживши, що в многих случаях ор-
гани безпеченства уживали зброї і тим
способом більше людей упало жертвою;

зваживши, що особливо увязнення душ-
пастирів лише в східній Галичині відбува-
ли ся, що дало польській прасі і одній ча-
сти віденської праси повід, посуджувати
руске духовенство о гравітацію до Росії,
а руске населенє о нелюбовній тенденції а
навіть о змаганя до перевороту;

зваживши, що згадані події викликали
велике зворушенє і огірченє поміж руским
населенєм в Галичині і тим способом за-
острила ся ненависть національна і класова;
на останку

зваживши, що так Є. Е. п. Міністром-
президентом в радї державній, як і Є. Е.
п. Намісником в соймі галицькім дані при-

реченя, що при виборах до ради держав-
ної будуть бережені законні постанови, пі-
сля переважно пануючої практики поміж
руским населенєм в Галичині практики стали
зовсім ілюзоричними,

ставлять підписані запитанє:

1. Чи ц. к. правительство поінформо-
ване о всіх тих подіях?

2. Яка була причина і ціль такого по-
ступованя ц. к. властей і органів безпе-
ченства?

3. Чи думає ц. к. правительство ті ор-
гани правительственні, котрі при остатних
виборах до ради державної в Галичині до-
пустили ся переступленя законів і иньших
надуживань, за те потягнути до одвічаль-
ности?

4. Що думає ц. к. правительство за-
рядити, щоби на будуче запобігти таким
незаконностям і надужитям?

Відень 30 марта 1897.

Барвіньський, Охримович, Каратницький,
Вахнянин, Др. Гробельський, Винницький,
Др. Шустерчич, Др. Житник, Др. Стоян,
Погачник, Др. Лягінія, Спинчич, Пфайфер,
Др. Грегорец, Айнішпелер.

Нові опікуни Русинів.

В п'ятницю вечером, 26. марта, устроїв др.
Лаврівський в порозуміню з соціальними де-
мократами віденськими, на чолі котрих стоїть
жид др. Адлер, сходивши в сали Вімбергера на
передмістю Fünfhaus. На сї сходивши був вільний
вступ для кожного, тож цікавих на все Відень-
чуків зібрало ся кілька соток. Сходивши відкрив
сам др. Лаврівський річею, в котрій заявив, що
предметом нарад буде справозданє референта о
надужитях, які лучили ся в Галичині при тепе-
рішних виборах до ради держави. Русини галиц-
кі — сказав бесідник — рушили ся тепер біль-
ше, як коли-небудь давнішими літами, але сей
рух спинено средствами насильними, а навіть
війском. Дятого хотять Русини подати те все

до відомости ширших кругів, в надії, що від то-
го наступить полегша.

Референтом справи виборчої був др. Мо-
гильницький. Ломаною німеччиною розказав
він зібраним більше-менше таку історію вибо-
рів. Гр. Бадені заporučив в старій радї, що ви-
бори до нової ради державної будуть переводити
ся законно. Але Русини знали наперед, що
коректне переведенє виборів значить одно, що
подавленє руху Русинів. Русини з'організували
ся. Правительство поділило громади на з'органі-
зовані і нез'організовані. В двох тих родах гро-
мад поступало правительство инакше, але всюди
хитро і підступно, щоби люди не знали, ко-
ли відбудуть ся правибори. Др. Могильницький
розказав відтак, що в Турці розганяно виборців
і в'язнено, що в Комарні люди ждали три дні на
правибори і тим так огірчили ся, що відтак по-
били комісарів виборчих; що в Чернівцях прийшло
з нагоди правиборів аж до проливу крови; що
такі бурливі пригоди лучили ся і в Сколім,
в Оліві і в Викторіві. Шляхта польська і праса
змусили правительство до репресалій супроти
Русинів. В Дрогобичі, в повіті на скрізь ради-
кальним, упало на кандидата руского комітету
лише 27 голосів, а тимчасом 42 виборців зголо-
сило ся з присягою, що они свої голоси відда-
ли на руского кандидата. Таке саме стало ся
при виборах в Бережанах. Шість руских свя-
щеників увязнено з нагоди виборів, крім того
множество селян. Ось як законно переводили ся
вибори в Галичині!

По Могильницьким забрав слово соціаліст
польський, Дашинський; повитаний грімкими
оплесками. Він сказав. Отсе чули ви, панове,
обжалованє з уст Русина. П. Могильницький зая-
вив, що «вірні Тирольці веходу», нарід руский
на скрізь лояльний і династичний, дізнав при
виборах так великої кривди. Се хибі Русинів,
що они стояли завжди на таким становищу.
Надужитя діяли ся не лише в Галичині. Всюди
поборювано наших сторонників: соціальних де-
мократів. В Кракові в часі виборів одержав кож-
дий драгон по 50 острих набойів. Що не прийшло
до проливу крови, се маємо завдячувати ли-

6)

Ходім за ним!

Генрика Сінкевича.

(Дальше.)

В атріум мимо фонтани, тїнистого портику
і вчасної години було страшно душно, бо мар-
мур розпалив ся від весняного сонця, але опо-
далік від дому росла стара і кріслата пістация,
що покривала довкола тїнию значну просторонь.
Провів в сїм вітворенім місци був також знач-
но більший, там отже Цінна казав поставити при-
брану в гіяценти і цвіт яблїнки лектику, в якій
спочивала Антея. Відтак сївши коло неї поклав
руку на єї блідих мов алябастер руках і по-
спитав:

Добре тобі тутки, carissima?

Добре — відповіла ледве чутним голосом.

І примкнула очі, мов-би окружив єї сон.
Стало тихо: лише вітерець порушував з шеле-
стом галузками пістатії, а на землю, довкола
лектики мигтіли золоті плямки від промі-
нів, що продірали ся крізь листє — шаранчі
бзикали між камінєм.

Недужа вітворила по хвилині очі.

— Каю — сказала — чи се правда, що

в сїй землі явив ся філософ, що уздоровлює
недужих?

— Они тут таких звуть пророками — від-
повів Цінна. — Чув я про него, і хотїв прикли-
кати до тебе, але показало ся, то се був фаль-
шивий чудотворець. Хулив він ще крім сего
проти тутешньої сьвятині і законни сїєї землі,
тому прокуратор видав єго на смерть, і нині як
раз мають єго прибити на хрест.

Антея склонила голову.

— Тебе вилічить час — сказав Цінна, ви-
дячи сміток, що відбив ся на єї лиці.

— Час є слугою смерти, не життя — від-
повіла поволі.

І знов стало тихо, довкола все мигтіли зо-
лоті плямки, шаранчі цвіркали ще голосніше,
а зі шпар повисувались на каміне малі ящірки,
шукаючи місць сонішних.

Цінна глядів на Антею і в тисячний раз
пролітали єму через голову відчаїні гадки, що
всякі средства ратунку вичерпані, що нема ані
іскорки надії, і що вскорі ся дорога істота ста-
не вже лише тїнию і горсткою порошу в колюм-
баріюм.

Тепер вже, лежучи з примкненими очима,
в прибраній цвітими лектиці виглядала мов
мертва.

— Піді і я за тобою! повторював собі в ду-
сі Цінна.

Нараз в віддали почулись чийсь кроки. Ли-
це Антеї стало сейчас бліде, мов крейда, напів
вітворені єї уста віддихали поспішно, груди ста-
ла підноситись швидко. Нещасна мучениця була
певна, що се дружина невидимих істот попере-
джаючи трупа о скляних очах, наближає ся до
неї. Однак Цінна хвативши єї руки став єї успо-
коювати:

— Антео, не лякай ся, отті кроки чую і я.

По хвилині додав:

— Се Понтій приходить до нас.

Дійсно, на закрукі стежки показав ся про-
куратор в товаристві двох невільників. Був се
немолодий чоловік, округлого лица, старанно ви-
голений, повний штучної поваги а також журби
і умученя.

— Здоровлю тебе, великодушний Цінно і
тебе божественна Антео! — сказав входячи під
тїнь пістатії. Отсе по зимній ночі став душний
день: щоби був щасливим для вас обоїх і щоби
здоровля Антеї зацвило як отті гіяценти і отті
галузки яблїнки, що прикрашують єї лектику.

— Мир з тобою, витай! — відповів Цінна.

Прокуратор сївши на відломі скали, глянув
на Антею — зморщив неслїдно брови — і ві-
додзав ся:

ше націй сильній організації і дисципліні. Ми поставимо президента міністрів в стан обжаловання. Ми побачимо чи 10% членів парламенту буде справедливих та чи парламент супротивить ся гнобленню люду? Як лише Русини більше возьмуть ся до роботи над своїм людом, то гноблене чезне.

Соціаліст чеський, Бернер, заявив, що се не нарід польський давить Русинів а бутна кліка шляхотска. Та кліка давить і люд польський, імен-но Стояловцян і соціалістів польських. В Галичині панує шляхта і багаті жида. Маємо проте надію, що наше обжаловане президента міністрів підпишуть і ті, що на своїм прапорі вивісили антисемітизм.

Рускі селяни не суть ще соціалістами, але Бадені своїм панованем зажене їх скоро в сей табір.

Др. Адлер запоручив відтак Русинів, що соціалісти вставлять ся за їх кривду. Ми знаємо, що Баденього і его сторонників не побідили в Галичині, але ми побідимо їх тутки у Відні. Ми і Русини маємо в ній спільного ворога. Селяни рускі не будуть вже служити своїм гнобителям. Они вже прозріли.

Вкінці виіс др. Данилович таку резолюцію: Народні збори висказують по причині виборів галицьких і гноблення руского народу своє обуренє і завзивають парламент, щоби він з всею рішучістю обстав за нарушеними в Галичині правами конституційними. Резолюцію сю прпнято, а на розході заспівано піснь робітників.

Як бачимо з всего, то Русинами галицькими заопіковали ся тепер соціальні демократи. Пожиємо, то і побачимо, який хосен принесе Русинам та найновіша опіка. Кажемо найновіша, бо кождий з нас знає, що Русинами в останніх літах опікували ся Молодочехи, відтак антисеміти, потім сам Пернерсторфер, а тепер цілий штаб соціальних демократів з жидом Адлером на чолі. Нині говорено в кульоарах парламенту досить голосно о тих зборах, іменно в кругах чеських, а суд випав такий: Шкода, що Русини подали ся вже в опіку соціалістів, котрих ми (Чехи) уважаємо зрадниками національної справи. Антисеміти відтягнули ся остентативно від сеї акції і до них піяв длятого соціаліст чеський, Бернер, питаючи ся, чи они підпишуть акт обжаловання против президента міністрів.

До ситуації.

Жадна палата посольска — а теперішня є з черги осьма від 1861 року — не будила стілько цікавості в суспільности і прасі, що нововибрана. Всякий питає нині: якою дорогою піде нова рада, які задачі поставити она собі, які будуть напрямми єї, як угрупує ся, чи зложити ся в ній постійна більшість парламентарна і з яких елементів, яке становище займе нова палата до руху людового і соціального, чи буде она реакційна чи поступова, чи полагоди́ть національне пита́нє?

— Самота родить смуток і недугу, а серед товпи нема місця на тривогу, отже дам одну раду. На нещастє ту не Антиохія, ані Кесарея, нема ту ігровищ і перегонів — а колиб станув цирк, то ту тії запалені голоби розрушили би его на другий день. Ту чуєш лише слово: »закон« — а сему »законови« все заваджає. Волів би я бути в Скітії, як ту.

О чім хочеш говорити Пілате?

Дійсно, відступив я від річи. Але се журба сего причиною. Говорив я, що серед товпи нема місця на страх. Отже можете нині мати видо-вище. В Єрусалимі треба чим-буть вдовольовати ся, передовсім треба, щоби Антеа в полудне була серед товп. Нині умре на хресті трох людий. Ліпше се, як нічо. Притім по причині Пасхи наплила до міста товпа найдивнішої зволочи з цілого сего краю. Можете приглянутись сій товпі. Кажу вам дати знамените місце коло хрестів. Сподіюєсь, що засуджені будуть вмирати відважно. Один з них, дивний чоловік, зве себе Сином Божим, є солодкий мов голуб і справді, не вчинив нічо такого, чим заслужив би на смерть.

Далі буде.

Поки-що, на всі ті питання годі дати докладну і певну відповідь. Угрупуванє сторонництв довершити ся вправді небавом, але угрупуванє саме не роз'яснить діла. Суть річи лежить в тім, які взаємини витворять ся межі численними сторонництвами палати посольської, хто стане ближше до себе і з якою програмою, хто піде в опозицію і длячого і чію програму прийме правительство за свою?

Давніші палати посольські не були так загадочі. Палата посольска в літах 1873—1879 була зложена з 200 послів німецької ліберальної лівіці, побіч котрих стояло 16 послів руских, 61 Поляків в часті вірноконституційних, а в противнім таборі находились лише т. зв. чеські федералісти, числом 61 і група клерикально-консервативна, числяча ледви 26 послів. Палата посольска в літах 1879—1885 була вправді вже різнороднішою що до сторонництв, бо містила в собі Старочехів, феудалів, полудневих Словян, клерикально-консервативних, Італіянців, Русинів, Поляків і т. д. Але т. зв. ліберальна лівіця німецька, числячи 170 послів була ще заедно тим центром, довкола котрого другі сторонництва могли кристалізовати ся. Подібною була ще і палата посольска в літах 1885—1891, хотя тодішня лівіця змаліла вже до числа 114 послів. Був то час, в котрім Поляки, Старочехи, полудневі Словяни і консерватисти звязали ся в т. зв. Ring і становили ще постійну більшість, на котрій опирав ся кабінет гр. Таффоло. Ся більшість виявила ся ще часочок і в палаті посольській в літах 1891—1897, але небавом розлетілась в наслідок акції Молодочехів, що витиснули Старочехів і тим розбили старий Ring. Відтак слідувала звісна коаліція німецько-польско-консервативна, а коли і та упала, наступила провізорія всім нам звісна — псевдо-коаліційна.

Нині склад палати посольської змінив ся основно. А зміна лежить головно в тім, що посеред палати нема ні одного числом більшого сторонництва, що могло би послужити за кристалізаційний осередок. Нинішня палата се дійсний кльо́гломерат слабих в собі сторонництв і фракцій. В ній заступлені 8 народностей австрійських о суперечних інтересах економічних; консерватисти і ліберали, демократи, аристократи і соціалісти, клерикали і вольнодумні, іредентисти і сторонництва з расовою нетолеранцією. А всі они числом слабі, так що жадне з них не в силі верховодити, не в силі доставити більшість, на котрій би правительство хоч на хвилю могло оперти ся.

Кермувати такою палатою — се задача не аби-яка! Гр. Бадені поставив собі вправді аксом: вести заступників конституційних за собою. Але чи так різнородна палата дасть ся вести? Одні групи пійдуть з правительством, але під яким услівем? Під услівем, що правительство їх вдовольить. Алеж вдовольене одних значить невдовольене других. Вдовольить правительство на перемену сих послідних, то перші пійдуть сейчас в опозицію. З того і можна заключати, що в нинішній палаті посольській зложеноє тривалої більшості на довший час є просто чистою неможливістю, та що правительство буде мусіло вдовольати ся случайними більшостями von Fall zu Fall.

Як би ще не угода з Угорщиною, то ціле діло не мало би так великої ваги. Розходилось би лише о то, щоби машину державну пхати наперед. Гр. Бадені мігби одне сторонництво шахувати другим, одних вигравати проти других. Але угода з Угорщиною вимагає коньче скорой погоди, тож і для позискання більшості для довершеня сеї угоди мусить правительство пошукати вже тепер за вірними союзниками, т. є. вже тепер позискати кілька більших сторонництв для себе.

Такими сторонництвами будуть імовірно Чехи взагалі, що враз з більшою посілостю і пятою куриєю числять 79 послів; Поляки, числячі 59 послів, німецькі клерикали враз з консервативними елементами і християнськими людовцями в числі 43 послів, Русини, Румуни і полудневі Словяни в числі 42 послів і Італіянці числом 19 послів — разом в числі 242 послів. Се би була хвилева більшість, котру могли би скріпити ще і антисеміти і частина націоналів

німецьких за ціну, що правительство мабуть тайно піддержало зріст їх при послідних виборах.

Не кажемо на певно, що так буде а не инакше, але комбінація така — найімовірніша.

Д о п и с и.

З Відня пишуть нам під днем 28. марта:

Соціалістичний орган »Arbeiter Ztg.« подав до відомости, що 27-го марта, сейчас по відкриттю ради державної соціалні демократи зібрали ся на нараду, в котрій взяли участь »радикальні Русини«: послі о. Танячкевич, др. Окуневський і др. Ярославич, відтак Стояловщини: Цена, др. Данеляк, Кубік, кс. Шпондер і Забуда, як і польські людовці Бойко, Кремпа і др. Вітковський (сеї послідні опустили відтак зібранє). З гостей явили ся Пернерсторфер, Адлер, др. Франко і др. Данилович. По широкій дебаті запала ухвала, щоби з всею енергією виступити проти гр. Баденього а то за вибори галицькі, тим більше, що послі рускі радикальні запоручили, що матеріялу до обжаловання президента міністрів буде на кілька возів. По відході людовців польських рішено одностайно обжалувати міністра справ внутрішних. Акт обжаловання уложать презес кльо́бу соціалістів враз з дром Окуневским і Данеляком. Они мають також постарати ся о зібранє 40 підписів межі членами ради державної. Як би се не повелось, то кльо́б соціалістів поставити лише нагле внесенє на вибір парламентарної комісії для розсліду поведєня правительства в часі виборів. Комісія слідча має бути управнена до переслухуваня свідків на місци. Обговорено також справу увязненого Шаєра, що стоїть під замітом обиди маєстату, якої допустив ся 4-го марта в річи своїй до виборців. Ухвалено відтак зажадати від президії палати посольської, щоби она зажадала освободження пос. Шаєра з слідчої вязниці.

Консервативний кльо́б більшої посілости з Чехії уконституовав ся, вибравши головою гр. Пальфіого.

»Коло« польське збирає ся нині (в неділю). До »Кола« приступлять імовірно і три людовці польські, але під вимінкою, що в справах економічних »Коло« полишить їм вільну руку.

Німецькі націонали зложили кльо́б під проводом Барайтера.

Чеський кльо́б вибрав головою дра Енглія.

Румунські послі зложили окремий кльо́б під проводом Лупула.

Кльо́б католицьких людовців (німецьких) числить до тепер 31 членів. Є надія, що число се зросте.

Уконституованє других кльо́бів наступить в сих днях.

Вісти політичні.

Цісар уділив 27 с. м. авдієнції деяким поодиноким особам, межі иньними був на авдієнції пос. Абрагамович. Того дня по полудни мав довше послуханє у Цісаря гр. Бадені. Міністер справ заграничних гр. Голуховский приймав у себе в суботу амбасадорів: російського, італійського і англійського.

В неділю 29 с. м. відбуло ся пять соціально-демократичних зборів, на котрих обговорювано яка є задача послів соціалістичних і як они мають поступати в парламенті.

Квестія, хто стане президентом палати послів, ще не прояснила ся. Нема ані одної такої визначної личности, що могла би числити без короводів на більшість.

Теперішня сесія ради державної потребає імовірно до 10 цвітня. Проєкт угоди австро-угорської приїде на порядок денний доперва по Великодних святах.

В понеділок отворив Цісар Раду державну престольною бесідою. Коли в цісарській сали замковій зібрали ся всі члени обох палат, Монарха промовив до них з престолу підносячи в своїй мові, що репрезентация держави підчас минулих сесій була гідною довіря, покладаючи в єї любові вітчини і держави. Мова виражає бажанє, щоби і теперішні послі повели далше то, що так щасливо попередно розпочато; підносить також потребу соціальних реформ, старанє ся о піднесенє добробиту, о злагожденє антагонізмів межі верствами суспіль-

ними. За найважливішу на тепер справу вважає угоду з Угорщиною. В справі заграничної політики висказує надію, що держави удержать супокій на Виході і згадає що Австрія з союзниками як і з прочими державами остає в добрих відносинах. Бесіда престольна не похваляє заховання ся Греції, а Туреччині радить усунути всякі над'ужитя.

До послів виповідає престольна бесіда бажане, щоби они старали ся по змозі скорше полагоджувати предложені справи, щоби більше часу полишило ся для Соймів.

Коло польске на першім своїм засіданю відбувшім ся в неділю вибрало председателем Яворского, заступником Єнджейовича, а секретарями Меруновича і кс. Пастора.

Німецькі ліберали ухвалили солідарно поступати. Ческі послы і февдална шляхта мають внести на найблизшій засіданю правнодержавне заявлене.

До Відня прибула перска депутація, щоби Цісареві офіційально нотифікувати вступлене на престол шаха Мусафер-Еддіна.

Про яzikове розпоряджене для Чех подає віденьський кореспондент «Богемі» такі цікаві відомости: Розпоряджене управліняюче відносини яzikові в Чехах і на Мораві мало би обов'язувати доперва від першого липня 1903 року а евентуально від 1904, щоби урядники могли за той час научити ся ческого яzика. Службовим яzikом властий мав би бути німецький, тільки зі сторонами мусіли би власти видавати оречення в німецькій або ческій яzиці відповідно до того, в якій яzиці внесено подане. В відносинах з властями поза границями Чех і з висшніми властями мусіли би всі уряди в Чехах уживати лиш німецького яzика.

Угорський сойм на засіданю з 29 с. м. поставив президент бар. Банфі внесенє на скликанє депутації квотової, котра має ся зібрати ще перед Великодними святами.

Париський «Figaro» доносить: Висна рада маринарки опрацьовує проєкт побільшення французкої маринарки на приказ міністра Беснарда. Флоту мала би ся збільшити о 45 великих кораблів воєнних і 175 торпедовців і контрторпедовців. Роботи мали би покінчити ся в протязі 8 літ так, що в перших 5 літах має покінчити ся більша часть проєкту. Кошти нових кораблів обчислено на 600 мільонів. Проєкт сей має ся в як найкоротшій часі предложити парламентові. Парламентарна комісія вибрана в цілі розслідування справи Артона постановила одноголосно видати судови всіх пошлякованих послів.

На конференції в Парижі Сельсберіго з Ганотом мала обговорювати ся справа Крети. Англія хоче заняти Крету спільно з Росією або з Францією, а кожда інтересована держава мала би на ту ціль визначити 5.000 воєнків. Ледво чи Росія згодила би ся на сей проєкт зі взгяду на Францію; крім того Англія хоче своє поступованє в справі грецькій так уладити, що бажала би з цілою енергією виступити против повстанців на Креті, а взгядом офіційальної Греції станути на вижидаючій становищу.

Вісти про повздержанє від'їзду грецького наслідника престолу показали ся неправдивими. Наслідник престолу прибув вже в ночі з 27 на 28 с. м. на тесалійську границу. Товни роз'єнтуженого народу хотіли урядити при єго виїзді з Атен велику овацію, однак престолонаслідник опустил палату иншим виходом. Грецький король Юрій пращаючи ся з радником болгарского правительства, Бахматієвом сказав, що Греція не може уступити. «Politische Corr.» пише, що дипломатія держав звернула тепер всю увагу лиш на те, щоби відвернути небезпеченство, яке грозить мирови по причині концентрації грецьких і турецьких військ на границі тесалійській. В тій цілі європейска дипломатія старає ся склонити Грецію до признання неутральной полоси помежи єї і турецькими військами.

Близько 30.000 повстанців на Креті сполучило ся з регулярним військом грецьким і остає під командою грецьких офіцерів. «Voss. Ztg.» подає лист одного члена грецької ліги народної. З того листу показує ся, що полковник Васос, котрий цофнув ся в глибину острова, має живности на пів року і що буде ставляти опір до крайности. До табору Васоса привели повстанці

130 полонників, забраних з твердині Маликса. Позавчера вели грецькі повстанці борбу з магомеданами в околиці Гази, коло Каней. Повстанці ударили на турецький форт Ізедін. Італійські кораблі в заливі Суда помагали Туркам огнем з пушок. Повстанці стріляли в Акротієрі до англійского адмірала, ідучого на польованє, бо думали, що моряки, супроводжаючи адмірала, хотять заатакувати передню сторожу повстанців.

Агенція Гаваса доносить, що на конференції з 28 с. м. відбутій у російского посла відчитано вспільну ноту держав, котра домагає ся, щоби Греція і Туреччина рівночасно вицфали свої війська з Крети. В разі прополоки котрої небудь сторони, наступить блокада важніших портів.

З Парижа надходить вість, що там обавляють ся, чи Греція леда хвиля не виповість війни Туреччині.

Новинки.

— **Новий руский сьвященник в Америці.** Перед кількома тижнями виїхав з Галичини до північної Америки о. Макар, сотрудник з Хирова, щоби обняти посаду по о. Дмитрові, котрий удав ся до Канади. Дня 11. марта прибув щасливо о. Макар до Нью-Йорку, де зараз сердечно привитали єго земляки.

— **Наукове товариство ім. Шевченка.** Засіданє виділу товариства відбуде ся о годині 5½ в середу 19 (31) с. м. Пн. членів запрошує ся отсим і пригадує ся, що на порядку деннім стоїть дискусія над проєктом зміни статута і скликанєм анкети.

— **Коло польске у Відні** знайшло ся відразу в клопоті з послами сторонництва людowego. По зложеню президії передав др. Вінковский нововибраному презесови Апол. Яворскому письменну заяву, де сказано, що сторонництво людове готове до солідарности в справах народних, і економічних о скілько ті послідні дотичать Галичини у відношеню до инших провінцій. У всіх инших справах людowych жадають свободної руки, щоби могли без ухвали Кола ставити внесенє, інтерпеляції та забирати голос в повній палаті, щоби перевести інтереси своїх виборців. На єю декларацію жадають відповіді Кола до 8 днів, до того часу не возьмуть уділу в обрадах Кола. Яворський не допустив до перечитання сеї декларації, лише старав ся наклонити Вінковского, щоби на тепер взяв єї назад а буде міг предложити комісії, що має бути вибрана для зміни статутів. Др. Вінковский замість відповіді на таке полагодженє жаданя опустил засіданє а з ним послы Бойко і Кремпа.

— **Знов еміграційна горячка** починає проявляти ся в Тернопільщині. Остатніми днями виїмгувало до Бразилії, близько 50 селян з Ладичина і Людвиківки.

— **Протести.** Против виборів посольских в обох округах Станиславів і т. д. вислано до Відня протест. Протест против вибору з V. курії (де кандидував Гурик) вислано 26-ого, а з IV-ой (де кандидував Романчук) 27-ого с. м.

— **Процес против 79 селян.** Трибунал в Золочеві переводив 23 с. м. карну розправу против 79 селян з Бордуляк і Станиславчика в повіті брідєскім. Селян оскаржено за те, що минушого літа перешкодили жандармерії в ув'язненю війта. Війта мала жандармерія арештувати за те, що він разом з громадою перешкоджав інженерови Виділу краєвого в робленю плянів потрібних до регуляції Стиру. По переведеню розправи, при котрій показало ся що власти занедбали належитих оголошень вимаганий водною уставою, засудив суд кількох селян з Бордуляк від 7 днів до одного місяця. Оборону вів радник Рожанковский.

— **Еміграція на Буковині.** В околиці Рогізна на Буковині проявила ся сими часами велика горячка еміграційна до Канади, мимо того що на Буковині селянам бодай трошки легше жити як в Галичині. На Буковині є ще досить землі і о роботу не тяжко при трачках, мурованках і зелізняцях, а і дідичі спроваджують рік річно робітників з Галичини на живна. Видно, що Русин не конче з нужди емігрує. Перша громадка емігрантів числяча 230 осіб вже виїхала в далеку дорогу а є надія, що за нею рушуть ще більше число.

— **Величезна повінь.** З Сполучених Держав в північній Америці телеграфують, що ріка Місісіпі вилила в незвичайний спосіб. В деяких місцях розлила ся вода на 10 миль широко. Шкоди величезні і багато осіб потонуло. Після вицповань метеорологічного бюра буде вода прибавати ще десять днів. Грозить страшенна катастрофа, тим певнійше, що ріка Місісіпі звітна від давна з своїх грізних повеней.

— **Рільничо-господарські школи** не дають своїм вихованцям достаточного заосмотреня. Як звісно, рільничо-господарські школи в Австрії ділять ся на три категорії: на низші рільничі школи, що

мають за задачу подати ученикам ті відомости, що потрібні до веденя малого господарства, де вистарчає надзір одної особи, навіть при фізичній праці наставника коло рілі; на середні рільничо-господарські школи, що мають за задачу приспособити учеників до завідуючої служби при більших господарствах та подати їм знання, що потрібні до провадження господарки на більших мужицких посілостях та на фільварках; найвисшою господарською школою єсть ц. к. висша школа для управи землі, що подає найвисше наукове образованє в господарстві рільній і лісній. Середні школи рільничі мають ту недогідність, що не управняють до переходу до висшої школи рільничої. А з другої сторони не подають своїм абітуриєнтам достаточного заосмотреня при теперішнім лихим стані господарства взагалі. Для того часто звертають ся молодці, що окінчили середню рільничу школу до військової служби, до почти, шукаючи там забезпеченя долі. Тепер отвирає ся для них нове поле, а іменно посади, що отворять ся вже від вересня с. р. в мисль нового санкціонованого вже закона що до торговлі живности та деяких предметів до загального ужитку. Тим органам, що будуть урядово записані, приділило правительство далекосяглу власть. Она буде займатися такі задачі: 1. Ревізія заводів, що займають ся добуванєм, робленєм або перетворюванєм та перевозом живности; 2. Вибиранє прибок найдених живностей і предметів до загального ужитку та материялів, що потрібні до їх витворюваня. Ті прибки треба самому розслідувати або послати до розсліду у відповідне місце. 3. Розслід тих предметів, що обнимає закон і видаванє свідочств та одобрень про стан їх. 4. Зарядженя знищити предмети по сконстатованю їх шкідливости, коли заходить небезпеченство, що товари скоро змінять свою якість або зіпеують ся. 5. Тимчасове заграбленє предметів, на яких тяжить підозрінє, що шкідливі здоровлю; 6. Завідомленє властей про ті зарядженя; 7. Справозданя для властей про докочані ревізії і їх висліди. Не улягає сумнівови, що абсолютенти рільничо-господарської школи посідають досить відомостей, щоби могли займатися ті посади і єсть повна надія, що міністерство рільництва уможливить їм той перехід від чисто рільничої до промислової господарки.

— **Питанє артистичне.** Юри, котре має приймати образи на найблизшу виставу париску на полях Елізейских, буде мало трудне питанє до розв'язаня. Талановитий молодий маляр Ів. Вебер представив незвичайний образ. Він намалював дуже реалістично внутрішнє урядженє торговлі мясом. Все там в найбільшій порядку: на стінах висять поладвиці, передки, шинки і чвертки телятини, а різник, властитель тих всіх провантів, стоїть розперши ся в дверех та виглядає покупців. Цілий сей образ спокійний не мав би в собі нічого замітного, колиб не різник, що є вірним портретом князя Бісмарка, кожда найменша подробиця в особі різника пригадує екскандлера. Отсе важке питанє для судії виставових, чи прийняти образ на виставу. Здає ся однак, що згоджено ся на останку вдоволити опіній публичну, бо Парижани не раді би були, як би їх позбавлено приемности огляданя зелізного канцлера в постаті різника.

Іменованя перенесене і конкурси.

— **Іменованя.** Др. Людв. Ридігер і др. Ант. Глюзинський, професори краківського університету іменовані звичайними професорами виділу медичного університету львівского, а то перший хірургії, а другий патології загальної і експериментальної.

Послідні вісти.

Посол Діпавлі робить стараня, щоби зібрати в одну цілість всі розлюзовані сторонництва, що давнійше творили клуб Гогенварта.

Ходять слухи в парламенті, що Русини, Словінці і католицьке сторонництво людове мають утворити вспільний комітет езекутивний.

Соціялісти осьвідчили, що до часу увільненя нововибраного посла Шаєра зі сторонництва Стояловского не допустять до иншого дневного порядку. З тої причини очікують всі з нетерпеливостю засіданя Ради державної.

Соціялісти постановили зложити внесенє зараз на першій засіданю Ради державної, щоби палата вибрала комісію зложену з 36 членів в цілі зміни конституції на основі безпосередного загального права голосованя для всіх горожан укінчивших 21 літ.

Грецький наслідник престолу прибув 30. марта до Ляріси з женою і княгинєю Марією. Нарід привитав єго ентузіастично.

Ческі послы внесли на засіданю палати ві вторник два застереженя правно-державні. Одно вносить посол Вашатий а друге прочі ческі послы.

КНИГАРНЯ

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, вулиця Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

3

„Правда“ письмо літер.-політ. з року 1873, 76, 77, 79, від 89—94 по	2 00 зр.
„Правда“ XI. (1878) 2 томи 1 зр.; XIII. (часть літ.)	— 50 „
„Зоря“ письмо літерат.-наукове рочн. III, V, VI. (1885) без бібл. Зорі	3 00 „
„Зоря“ рочники VIII. (1887) IX. (1888) X. і XI. по 5 зр., а XII., XIII., XIV., XV. і XVI. по	6 00 „
Д-р Огоновский. История руской літерат. II. 3 зр. III. 4 зр., IV.	1 00 „
„ „ Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1 50 „
„ „ Галышка Острожска	— 15 „
Остап Вересай, картина хромолітографічна	— 50 „
Михайло Драгоманів. Галицько-руське письменство	— 15 „
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. (давню 3 зр.)	1 00 „
„ Чорна Рада, повість	— 80 „
„ Хуторна поезія	— 50 „
„ Крапанка	— 20 „
Юрій Федькович. Довбуш	— 10 „
„ Повісті і оповідання	— 20 „
„ Як козам роги виправляють	— 10 „
Д. Млака. Руска хата, Буковинський альманах	— 60 „
Іван Нечуй. Повісті і оповідання	— 30 „
„ Свѣтогляд українського народа	— 30 „
„ Кайдашева сім'я	— 50 „
„ Навіжена, повість	— 20 „
„ Над Чорним морем	— 90 „
„ Хмари, повість	1 50 „
„ Причепка, повість	1 50 „
„ Микола Джеря, повість	— 80 „
„ Поміж ворогами	— 50 „
„ Попалиця	— 16 „
Ф. Заревич. Бондарівна	— 10 „
Дрозд. В гостях добре, дома гірше (опов.)	— 50 „
Евг. Горинський. Орлеанська Діва, перекл. стих.	— 35 „
Гуцул і Гудулка, дві картини олійні по	— 50 „
Пам'яткове число „Зорі“ в ювілей Русалки Дні-стрової	— 50 „
Д-р Ом. Калітовський. Апокрифічна література	— 35 „
О. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тараса Шевченка	— 35 „
„ Темні місця в слові о полку Ігореві	1 40 „
„ Слово о полку Ігоревім	— 80 „
„ Скандинавщина в давній Русі	— 20 „
„ Історія старинна Галичини	3 00 „
М. Вовчок. Народні оповідання, I. 45 кр., II. 35 кр. III.	— 30 „
О. Стодольський. Етнографія Славянщини	— 12 „
М. Цар. Надельмаер, апостол свободи	— 10 „
Н. Устиянович. Повісті	— 85 „
Байда. Одисей плавники	— 10 „
„ Одисей ч. I. II.	2 20 „
І. Н. О вихованню. Підручник для жінок	— 30 „
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях на-родних	— 35 „
„ Захар Беркут, образ гром. життя Ру-си в XIII.	1 30 „
„ Доповнене до Правди	1 00 „
„ Фавет, трагедія Гетого	1 50 „
„ Наші коляди, студія	— 20 „
„ Без праці	— 20 „
„ Украдене щастє, драма	— 80 „
„ Ілє Микита	— 50 „
„ Нарис історії філософії	— 30 „
„ Абу Каземові кащі	— 20 „
Денис. З ріжних країв і народів	— 20 „
Гр. Григорієвич. Шляхتا ходячкова, комедія	— 15 „
І. Ланска. Обрусители, повість з рос. життя, 2 ч.	— 60 „
О. Обачний. Соціалісти межі семинаристами	— 15 „
Григ. Квітка. Маруся, оповідання	— 10 „
Яков Миколаєвич. Опис повіта Каменецкого	1 00 „
Др. Юл. Целевич. Історія скиту Манявского	1 20 „
Закон о загальнім ополченню	— 45 „
Н. Гоголь. Оповідання	— 35 „
„ Вечерини	— 10 „
„ Мертві душі, повість	1 80 „
С. Нагнибіда. Про руску правопись	— 05 „
Абгар Солтан. При стрілецькій ватрі	— 40 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижнев-ник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменсь-ска ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, житєписи з портретами, навчаючі статі з історії, письмен-ства, господарства, промислу, вісти про читаль-ні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
„ „ „ „ „ піврічно 2 р.
„ „ „ „ „ чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
„ „ „ „ „ піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановский.

Адміністрація

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул.
Коперника ч. 9, II. поверх) між го-
диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Дріжджі на сьвята

просимо завчасу замовляти і визначити день, коли ма-
ють бути вислані а zarazом виразно подати, чи мають
бути I-а чи II-а.

Рівночасно повідомляємо, що одержалисьмо

сьвіже, випробоване і добре кільчаче ся

на сїнє

котре находить ся вже по всіх наших філіях.

З поважанєм

Народна Торговля.

8—?

За певну і добру льокацію

поручаємо

4 $\frac{1}{2}$ % листи гіпотечні
4 % листи гіпотечні коронові
5 % листи гіпотечні преміовані
4 % листи товариства кредитового земского
4 $\frac{1}{2}$ % листи Банку краєвого
5 % облігації Банку краєвого
4 % позичку краєву
4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточній-
шім курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ
депозитовий перенесені до
льокалю партерового в бу-
динку банковім. (8—?)

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 21—?

приймає передплату на всі часописи у вских
языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

7—?

4 $\frac{1}{2}$ %

на рік.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

З пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарни Тов. ім. Шевченка, або в Ставропільській.

З Друкарні В. А. Шийковського.